

EMAJÕE- SUURSOO LOODUSKAITSEALA

2010. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Emajõe-Suursoo looduskaitsealal koguti 2010. aastal 301 ankeeti. Tegu on kaitseala ühte osa käitleva uuringuga, sest ankeete koguti vaid Kantsi keskuse ümbrusel alal.

Tulemused

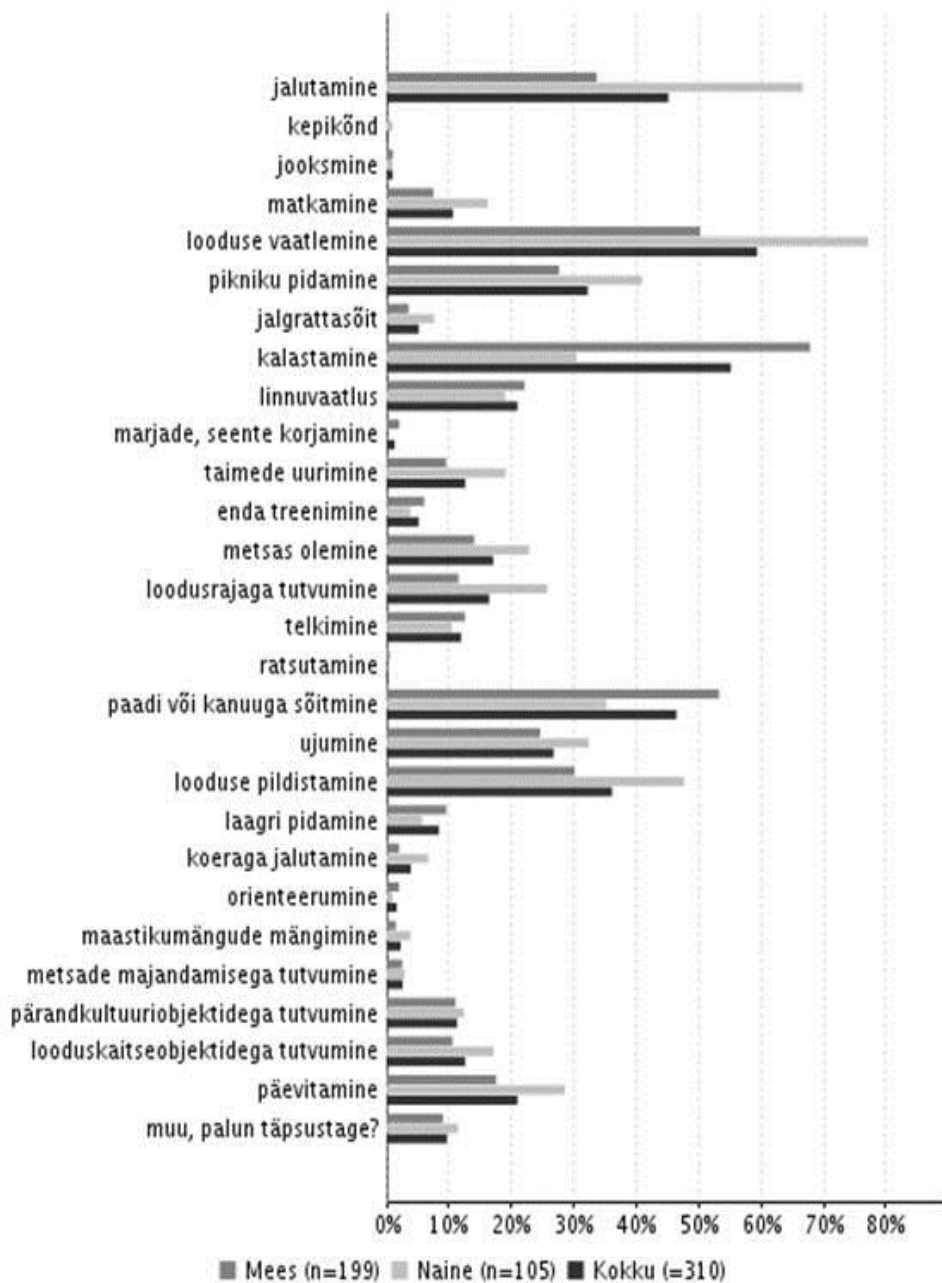
Emajõe-Suursoo kaitseala külastajate hulgas oli 65% mehi ja 35% naisi. Suurimad külastajagrupid olid 25-34 (28% vastajatest) ja 35-44 (27%) aastased. 45% külastajatest oli kõrg-, 28% keskeri- ja 21% keskharidusega. Kaitseala külastajatest 96% elab Eestis, 1% nii Lätis kui Saksamaal. Suurim hulk Eestis elavatest külastajatest elab järgmistes omavalitsustes: Tartu (35%), Tallinn (14%), Luunja vald (7%) ja Tartu vald (4%).

Ala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (73%). Peaaegu igasse kolmandasse seltskonda kuulus alla 15-aastaseid liikmeid. Liikumispuudega inimesi oli kolmes seltskonnas. Põhiliselt koosnes seltskond sõpradest (48%) või oma pere liikmetest (39%). Emajõe-Suursoo kaitseala oli reisi ainsaks või tähtsaimaks sihtpunktiks 58% külastajatest.

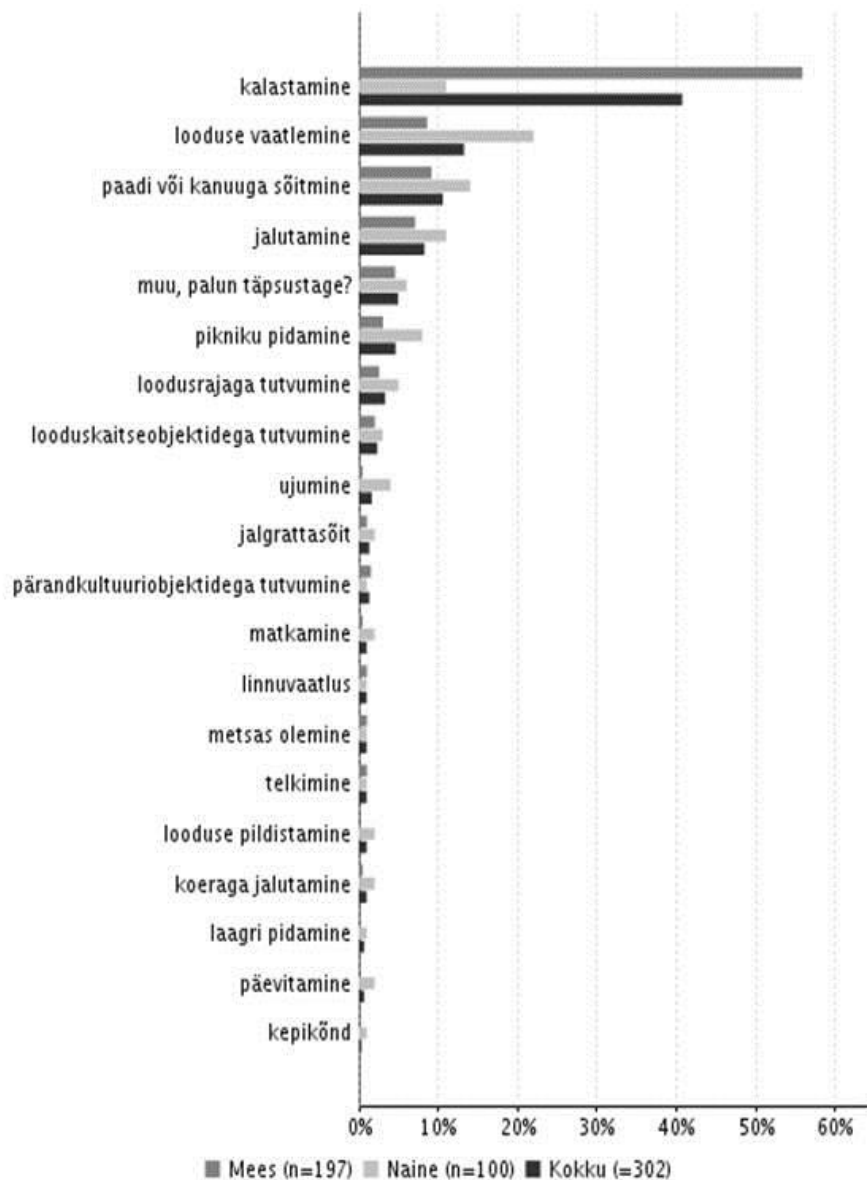
Emajõe-Suursoo kaitseala tähtsaimad külastusobjektid olid Kantsi keskuse plats (89% vastanutest oli käinud või kavatses seekordsel külastusel minna), Emajõe-Suursoo looduskeskus (46%), Kantsi keskuse ümbruse matkarada (18%), muud kohad (15%) olid peamiselt Emajõgi ja Peipsi järv. Keskmiselt külastati ühe külastuse jooksul 1,72 kaitseala objekti.

Emajõe-Suursoo kaitseala külastustest 55% tehakse suvel (juuni-august), 21% kevadel (aprill-mai), 20% sügisel (september-november) ja 3% talvel (detsember-märts).

Põhilised tegevused, milles osaleti või kavatseti osaleda Emajõe-Suursoo kaitseala külastuse ajal, olid looduse vaatlemine, kalastamine, paadi või kanuuga sõitmine, jalutamine, looduse pildistamine, pikniku pidamine ja ujumine (Joonis 1). Kõige olulisemaks tegevuseks oli kalastamine (Joonis 2).

Joonis 1. Tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külästuse ajal

Joonis 2. Vastanute kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal

Päevaseid külastajaid oli 79% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 4,4 tundi (mediaan 3 tundi). Ööbijaid oli 21% ja nad viibisid alal keskmiselt 1,8 ööpäeva (mediaan 1 ööpäev). Ööbijatest 62% veetis alal ühe ja 28% kaks ööd. Esimest korda Emajõe-Suursoo kaitsealal viibijaid oli 36% külastajatest.

Külastajatest 56% oli saanud infot ala kohta tuttavalt, sõpradelt või sugulastelt, 15% nii RMK kodulehelt kui kaartidelt, 11% viidastuselt looduses, 8% muudelt lehekülgedelt internetist ja 23%-le oli koht varasemast tuttav.

Külastajate piirkondliku rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha alal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 44% alal käinutest kinnitas, et oli külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 24.79 keurot (mediaan 12.78 eurot).

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid looduse tunnetamine, ilusad maastikud, meelerahu, mürast ja saastest eemal viibimine, stressi maandamine, viibimine koos oma seltskonnaga ja meeldivad varasemad kogemused.

Üldiselt hinnati kaitseala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid külastajad randumissildade (91% hindas kas väga või küllaltki heaks), looduskeskuse ja selle teenuste (90%) ning infostendide (84%) kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavatele teenustele (47% hindas kas väga või küllaltki halvaks), lõkkepuudele (25%), erivajadustega inimestega arvestamisele (23%), radadele (16%) ja teedevõrgustikule (12%). Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 86% vastajatest, 12% jäi kahevahele. Emajõe-Suursoo kaitseala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati väga madalalt.

Emajõe-Suursoo kaitseala võrreldav külastajarahuloluindeks 2010. aastal oli 4,3 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks on 4,27).